

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 64: Forslag til lov om ændring af søloven og retsplejeloven. (Søforklaring og erstatning i forbindelse med transport af olie til søs).
Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 25/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

I Socialdemokratiet er vi positive over for og vi støtter den regelforenkling og justering, som Sølovsudvalget nu lægger frem om de her ting.

Vi bemærker også meget, at der er taget højde for, at vi har en Strukturkommission, der barsler med et forslag her i det nye år, og at det vil være det, der vil være afgørende for, hvilke domstole man vil bruge til de fremtidige søforhør.

Vedrørende erstatningen er vi yderst tilfredse med, at man nu med de beløb, der lægges op til, kan opnå en fuld og hel dækning, både i forhold til det offentlige, som bliver skadet her, og også i forhold til dem, som skal udøve et erhverv, det være sig fiskeri, det være sig turisme.

Men vi er meget overbevist om, at man også med det sender et signal om at skærpe sikkerheden ved de fremtidige skibe, der skal bygges, så vi får en større produktion af dobbeltskrog, og således at der bliver fokuseret på en større sikkerhed i udformningen af de fremtidige skibstyper.

Vi støtter forslaget.

Knud Enggaard (V):

Venstre støtter det, som er formålet med denne lovgivning, nemlig at modernisere og forenkle reglerne for søforklaringer og skabe hjemmel til, at der kan ske en forhøjelse af fondsdækningen ved olieforureningsskader i overensstemmelse med de beslutninger, der måtte blive truffet i søfartsorganisationen IMO.

Jeg tror, det er klogt, at ministeren i forbindelse med dette lovforslag har afholdt sig fra at tage forskud på retskredsinddelingen i Danmark. Det er et emne, som vi også er meget optaget af i Venstre, men jeg tror ikke, man skal skabe nogen præcedens i den sag ved at gå ind i at dekrettere et mindre antal domstole, der kan behandle disse sager, end det, der er reglerne i dag.

Vi tror, der er et reelt behov for et søforklaringsinstitut, og at der også kan være behov for, at man har en bedre specialisering af sin viden omkring de dér ting. Men det ville være forkert, hvis vi her får en diskussion om retskredsinddelingen. Det må afvente, hvad der i øvrigt sker på det område dér.

Jeg har noteret mig, at man stadig væk har en mulighed for at vælge, ved hvilken ret der skal afgives søforklaring. Vi har med særlig interesse også bemærket mulighederne for at få højere maksimale erstatningsbeløb. Det bidrag, man fra dansk side betaler, 0,43 pct., kan jo risikere at være lidt større, men jeg har også noteret mig, at udsigten til, at der kommer flere medlemsstater, som bidrager, på samme måde også kan bidrage til, at beløbet måske alligevel ikke stiger.

Vi har også noteret os, og med tilfredshed, at de højere erstatningssummer vil kunne gavne offentlige institutioner, der rydder op og genopretter miljøet. Det står i bemærkningerne, som ministeren har givet.

Jeg vil gerne spørge: Betyder det også, at de kommuner ved den jyske vestkyst, som ofte har betragtelige udgifter i forbindelse med olieforurening, kommer ind i billedet her, eller er det bare nogle almindelige bemærkninger, der er faldet i penne?

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. John Vinther, den konservative ordfører, kan fortsat ikke være til stede, og jeg skal derfor på hans vegne fremføre følgende:

Lovforslaget indeholder to elementer. Det ene element handler om at gøre søforklaringsinstituttet mere tidssvarende og målrettet. Her synes lovforslaget at indeholde et oplæg til forvirring. På den ene side lægges der op til, at det er vigtigt at bevare søforklaringsinstituttet, ligesom kredsen af personer, der kan begære søforklaring, udvides. Det lægger vel sådan set op til et øget brug af søforklaringsinstituttet.

På den anden side indføres der et væsentlighedskriterium, således at den ret, til hvilken begæringen indgives, kan afvise begæringen, hvis retten skønner, at søforklaring ikke er nødvendig. Det lægger op til færre søforklaringer, end tilfældet er i dag.

Erhvervsministeren anfører da også selv i bemærkningerne, at det er Sølovsudvalgets opfattelse, at forslaget vil medføre en mindre nedgang i antallet af søforklaringer.

Det Konservative Folkeparti kan som udgangspunkt godt tilslutte sig den regelforenk-

ling, der lægges op til, men vi mener, at erhvervsministeren – henset til de meldinger i bemærkningerne, der går i hver sin retning – skylder at redegøre for, hvad det helt nøjagtig er for en udvikling, regeringen ønsker for søforklæringsinstituttet.

Det andet element i lovforslaget, etableringen af en hjemmel til at gennemføre en forhøjelse af Olieerstatningsfondens maksimale erstatningsbeløb, kan vi tilslutte os.

Dog synes vi, at lovforslaget er lidt sparsomt, hvad angår en konkret angivelse af de økonomiske konsekvenser for olieimportørerne i tilfælde af, at forhøjelsen af den maksimale erstatningsgrænse medfører øgede bidrag til fonden. Men det kan vi jo få oplyst under udvalgsbehandlingen.

Ole Sohn (SF):

Vi kan som udgangspunkt støtte forslaget om at modernisere og forenkle reglerne om søforklæringer og skabe hjemmel til, at der kan ske en forhøjelse af fondsdekningen ved olieforureningsskader.

Som sådan skulle der ikke være nogen yderligere bemærkninger – og dog. Jeg har i høringsnotatet set et par indvendinger dels fra Dommerforeningen og dels fra Specialarbejderforbundet. Man skal jo helst ikke udvise manglende forberedelse, men jeg erkender, at jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt man har imødekommet de indvendinger i det endelige lovforslag, så derfor vil jeg stille spørgsmålene her. Det drejer sig om nogle af de bemærkninger, som Dommerforeningen gør, hvor man har foregrebet den kommission, der skal foretage justering af domstolene.

Et andet spørgsmål er spørgsmålet om de efterladtes og de faglige organisationers muligheder for at have en væsentlig retlig interesse i forbindelse med at kunne gøre krav på en søforklærings, altså en retssag, om de forhold er imødekommet, og hvis ikke, hvorfor så ikke det.

Men som udgangspunkt ser vi positivt på lovforslaget, men vil dog forfølge de her spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Egil Møller (DF):

Det er positivt, at lovforslaget lægger op til en modernisering og forenkling af reglerne om søforklæringer, samt at der så også kan ske en forhøjelse af fondsdekningen ved olieforureningsskader.

Vi oplever jo desværre, at der meget ofte kan ske store skader på miljø- og erhvervsinteresser ved denne transport af olie. Af hensyn til miljøet og retssikkerheden er det positivt, at lovforslaget åbner mulighed for at udbetale hurtigere erstatningsbeløb selv ved mindre olieforureningsuheld.

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal også her meddele, at CD er positiv over for lovforslaget og vil gå positivt ind i behandlingen af det mellem første og anden behandling.

Der er også enkelte af de ting, som andre ordførere har nævnt, vi godt ville høre lidt nærmere om, men som helhed opfatter vi også det her som en modernisering, en forenkling. Og det, at der er mulighed for at udvide erstatningen på området olieforurening, synes vi er meget væsentligt.

Morten Helveg Petersen (RV):

Forurening i forbindelse med tanksskibskatastrofer har alvorlige konsekvenser for natur og dyreliv. Derfor er det godt, der gøres noget for at styrke mulighederne for at stille redere til ansvar i tilfælde af forurening som følge af ulykker.

I Det Radikale Venstre kan vi støtte initiativet med at forhøje erstatningsrammen. Vi finder også, at den mere smidige anvendelse af søforklæringsinstituttet er et fornuftigt initiativ, og det gør, at vi vil støtte lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Første del af forslaget om at styrke redernes ansvar og øge erstatningerne ved eventuelle ulykker med transport af olie er vi selvfølgelig enige i. Vi vil under udvalgsarbejdet sikre os, at det, der så lægges op til, er nok. Men det må vi belyse gennem spørgsmål.

Den anden del omkring søforklæringer lyder også umiddelbart som en modernisering. Vi er ligesom SF's ordfører optaget af, at efterladte og søfolkenes faglige organisationer har tilstrækkelige rettigheder i forhold til at kræve søforklæringer, men det får vi belyst, og vi går positivt ind i udvalgsarbejdet.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, at bestemmelserne om ændringer af adgangen til søforklæringer ser fornuftige ud, og at det åbenbart vil nedbringe antallet af søfor-

klaringer, er vel positivt. Hvis vi kunne tage lignende initiativer her i Folketinget, var det jo selvfølgelig ikke så skørt; hvis vi også kunne få nedbragt antallet af søforklaringer, kunne vi jo spare en hel del tid.

Omkring erstatning ved olieforurening synes jeg, det er virkelig interessant og positivt, men jeg kunne ligesom den konservative ordfører også godt tænke mig at få at vide, hvordan betalingsfordelingen er i den fond, som hidtil har gjort det, og hvordan det ændrer på, hvem det i virkeligheden er, der har betalt tidligere, og hvem der nu kommer til at betale.

Men jeg tror, det er positivt, og vi støtter forslaget.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg skal takke for den generelt positive modtagelse og blot komme med nogle enkelte bemærkninger.

Den ene er til spørgsmålet fra den konservative ordfører om det med at modernisere søforklaringsinstituttet eller anvendelsen af det, om det ikke indebærer, at man sådan gør lidt i den ene retning og lidt i den anden retning, og jeg kunne forstå, hr. Knud Erik Kirkegaard mente, at der kunne være en vis forvirring tilbage.

Det, der er målsætningen, er at bruge søforklaringsinstituttet dér, hvor det er nødvendigt og relevant, og hvor det kan bidrage til en bedre afklaring og opklaring, og det betyder, at vi fjerner det, at det sker automatisk. Det udvider kredsen af personer, af de berørte personer, der kan anmode om en søforklaring; den kreds bliver bredere. Der er simpelt hen flere berørte end dem, der regnes med i dag.

Og så er der et væsentlighedskriterium, for det er ikke bare sådan, at man kan mene, at det ville være rart at få en søforklaring, nej, der skal være en væsentlighed i det, og der ligger så domstolenes sædvanlige adgang til at bedømme denne væsentlighed.

Jeg tror, at svaret præcist er, at det er med til, at vi får de relevante søforklaringer, og at vi ikke får nogle, der opleves som, at man sætter et ganske stort apparat i gang for noget, der kunne være klaret enklere eller måske endda er klaret enklere.

Så til spørgsmålet om erstatningsgrænserne, hvor vi allerede i det første element i lovforslaget tager lidt forskud på det, at vi vil kunne følge de internationale regler, som vi forventer bli-

ver fastsat, og det tror jeg kan bidrage til, at vi ser færre ulykker. Og det er simpelt hen, fordi Olieerstatningsfonden, konventionen kommer til at omfatte flere stater, og det vil sige, at der bliver flere redere på verdenshavene, der bliver orienteret i forhold til at være ekstremt påpasselige, når de transporterer de produkter, der er tale om.

Der vil blive større erstatninger, og det vil samlet set betyde, at der vil blive større opmærksomhed for dem, der ville kunne risikere at forurene, og der vil blive en bedre mulighed for at rette for sig, når der er sket ulykker, og det tilsammen, er jeg overbevist om, vil bidrage til, at vi får et lidt bedre miljø og en lidt mindre forurening.

Så vil der være en række spørgsmål af mere teknisk karakter også i forhold til høringssvarerne, som jeg meget gerne vil vende tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 78: Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v., lov om lige løn til mænd og kvinder, lov om børnepasningsorlov, lov om ligestilling af kvinder og mænd og lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger.

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 1/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.